

Data publikacji: 23-07-2010

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA**

Warszawa, dnia 21 lipca 2010 r.

Druk nr 935

**KOMISJA
USTAWODAWCZA**

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 76 ust. 1 pkt 1 Regulaminu Senatu Komisja Ustawodawcza wnosi o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Do reprezentowania Komisji w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniony jest senator Piotr Zientarski.

W załączeniu przekazuję projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
(-) Piotr Zientarski

USTAWA

z dnia

o Krajowej Radzie Sądownictwa¹⁾

Rozdział 1

Właściwość i ustroj Krajowej Rady Sądownictwa

Art. 1.

Krajowa Rada Sądownictwa, zwana dalej "Radą", stoi na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

Art. 2.

1. Rada wykonuje zadania określone w ustawach, a w szczególności:

- 1) podejmuje uchwały w sprawach wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej aktów normatywnych w zakresie dotyczącym niezależności sądów i niezawisłości sędziów;
- 2) rozpatruje i ocenia kandydatury do pełnienia urzędu sędziowskiego na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz na stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i w sądach wojskowych;
- 3) przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wnioski o powołanie sędziów w Sądzie Najwyższym, sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych;
- 4) opiniuje kandydatów na stanowiska w międzynarodowych oraz ponadnarodowych organach sądowych;
- 5) rozpatruje wnioski o przeniesienie sędziego w stan spoczynku;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawę z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych

- 6) rozpatruje wystąpienia sędziów w stanie spoczynku o powrót na stanowisko sędziowskie;
 - 7) wybiera rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych i rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów wojskowych;
 - 8) wyraża opinie w sprawie powołania i odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu powszechnego, wojewódzkiego sądu administracyjnego oraz sądu wojskowego;
 - 9) zgłasza kandydata na stanowisko Prokuratora Generalnego;
 - 10) wskazuje 3 członków Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;
 - 11) wyraża opinie w sprawie powołania Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;
 - 12) występuje z żądaniem podjęcia czynności dyscyplinarnych wobec sędziego w przypadkach określonych w odrębnych przepisach.
2. Rada ponadto:
- 1) wypowiada się o stanie kadry sędziowskiej;
 - 2) opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów, a także przedstawia wnioski w tym zakresie;
 - 3) opiniuje programy szkolenia na aplikacji ogólnej i sędziowskiej, zakres i sposób przeprowadzania konkursów na aplikację ogólną oraz egzaminów sędziowskich, a także programy i przebieg stażu na stanowiskach asystenta sędziego i referendarza sądowego;
 - 4) opiniuje programy szkolenia i doskonalenia zawodowego sędziów, referendarzy sądowych, asystentów sędziów, kuratorów sądowych i urzędników sądów oraz sposób realizacji innych zadań związanych z doskonaleniem kadr sądów wykonywanych przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury oraz rozpatruje sprawozdania z realizacji tych programów i zadań;
 - 5) wyraża stanowisko w sprawach dotyczących sądów i sędziów, wniesionych pod obrady Rady przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz inne organy władzy publicznej i organy samorządu sędziowskiego;
 - 6) uchwała zbiór zasad etyki zawodowej sędziów i czuwa nad ich przestrzeganiem.
3. Rada przedstawia Sejmowi, Senatowi i Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, nie później niż do 31 maja roku następnego, informację z rocznej działalności Rady oraz postulaty co do aktualnych problemów i potrzeb wymiaru sprawiedliwości. Nad informacją w Sejmie i Senacie nie przeprowadza się głosowania.

Art. 3.

1. Rada może zarządzić przeprowadzenie:
 - 1) wizytacji sądu albo jego jednostki organizacyjnej;
 - 2) lustracji w sądzie;
 - 3) lustracji pracy sędziego, którego indywidualna sprawa podlega rozpatrzeniu przez Radę.
2. Czynności, o których mowa w ust. 1, nie mogą wkraczać w dziedzinę, w której sędziowie są niezawisli.
3. Czynności, o których mowa w ust. 1, mogą być przeprowadzane przez członków Rady lub przez sędziów delegowanych do Biura Rady na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 4.

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego i Minister Sprawiedliwości są członkami Rady przez okres pełnienia tych funkcji.

Art. 5.

1. Osoba powołana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej pełni swoje funkcje w Radzie bez oznaczania okresu kadencji i może być odwołana w każdym czasie.
2. Mandat osoby powołanej przez Prezydenta wygasa najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po zakończeniu kadencji Prezydenta.

Art. 6.

1. Sejm wybiera spośród posłów czterech członków Rady na okres czterech lat.
2. Senat wybiera spośród senatorów dwóch członków Rady na okres czterech lat.
3. Mandat członków Rady wybranych przez Sejm i Senat wygasa wraz z wyborem nowych członków Rady przez odpowiednio Sejm i Senat następnej kadencji.

Art. 7.

Sędzia może pełnić funkcję wybieranego członka Rady tylko dwie kadencje.

Art. 8.

1. Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego wybiera spośród sędziów tego Sądu dwóch członków Rady na okres kadencji.
2. Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego wspólnie z przedstawicielami zgromadzeń ogólnych wojewódzkich sądów administracyjnych

wybiera spośród sędziów sądów administracyjnych dwóch członków Rady na okres kadencji.

3. Zebranie przedstawicieli zgromadzeń ogólnych sędziów sądów apelacyjnych wybiera spośród sędziów sądów apelacyjnych dwóch członków Rady na okres kadencji.
4. Zebranie przedstawicieli zgromadzeń ogólnych sędziów okręgów wybiera spośród swego grona ośmiu członków Rady na okres kadencji.
5. Zgromadzenie Sędziów Sądów Wojskowych wybiera spośród swego grona jednego członka Rady na okres kadencji.

Art. 9.

1. Zgromadzenia ogólne sędziów sądów apelacyjnych wybierają przedstawiciele zgromadzeń ogólnych sędziów sądów apelacyjnych spośród sędziów sądów apelacyjnych w liczbie jednej piątej liczby tych sędziów.
2. Zgromadzenia ogólne sędziów okręgów wybierają przedstawiciele zgromadzeń ogólnych sędziów okręgów spośród swych członków w liczbie jednej pięćdziesiątej liczby sędziów okręgu.
3. Wybory przedstawicieli zgromadzeń ogólnych przeprowadza się najpóźniej na jeden miesiąc przed upływem kadencji członków Rady, wybieranych spośród sędziów sądów powszechnych. Przedstawiciele wybierani są na okres czterech lat.
4. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Przewodniczącym Rady zwołuje zebranie przedstawicieli w celu wyboru członków Rady. Przewodniczący Rady zwołuje zebranie przedstawicieli raz na dwa lata, a także na żądanie jednej trzeciej liczby przedstawicieli albo na wniosek Rady.
5. Zebrania przedstawicieli dokonują oceny działalności wybranych przez nich członków Rady, zgłaszają Radzie postulaty dotyczące jej działalności i podejmują uchwały dotyczące problemów w działalności sądów powszechnych.
6. Zebraniu przedstawicieli przewodniczy najstarszy wiekiem sędzia. Zebrania obradują zgodnie z uchwalanymi przez nie regulaminami.

Art. 10.

Sejm i Senat oraz organy samorządu sędziowskiego wybierają członków Rady w razie upływu ich kadencji lub w razie wygaśnięcia ich mandatu. Wybór powinien być dokonany w ciągu dwóch miesięcy od wygaśnięcia mandatu.

Art. 11.

1. Mandat wybieranego członka Rady wygasa przed upływem czteroletniej kadencji w razie:
 - 1) śmierci;
 - 2) zrzeczenia się mandatu;
 - 3) wygaśnięcia mandatu posła albo senatora;
 - 4) powołania sędziego na inne stanowisko sędziowskie, z wyjątkiem powołania sędziego sądu rejonowego na stanowisko sędziego sądu okręgowego;
 - 5) wygaśnięcia albo rozwiązania stosunku służbowego sędziego;
 - 6) przejścia lub przeniesienia sędziego w stan spoczynku.
2. Zrzeczenie się mandatu w Radzie jest skuteczne z chwilą powiadomienia o tym na piśmie Przewodniczącego Rady. Przewodniczący powiadamia niezwłocznie organ, który dokonał wyboru członka.

Art. 12.

1. Rada wybiera ze swego grona członków Prezydium Rady, każdego z nich na czteroletnią kadencję. W skład Prezydium Rady wchodzi: Przewodniczący, dwóch wiceprzewodniczących i trzech członków. Członkowie Prezydium Rady nie mogą sprawować swoich funkcji dłużej niż dwie kadencje. Ponadto Rada powołuje rzecznika prasowego.
2. Prezydium Rady kieruje pracami Rady oraz jest organem zapewniającym jej właściwe funkcjonowanie między posiedzeniami plenarnymi, a w szczególności przygotowuje projekty porządku posiedzeń plenarnych Rady.
3. W nagłych przypadkach, wymagających podjęcia działań między posiedzeniami plenarnymi Rady, Prezydium Rady może w jej imieniu podejmować czynności niezastrzeżone ustawowo do kompetencji Rady.
4. W razie podjęcia przez Prezydium Rady czynności w trybie określonym w ust. 3, Przewodniczący przedstawia sprawę Radzie na najbliższym posiedzeniu plenarnym.
5. Przewodniczący reprezentuje Radę oraz organizuje jej pracę, a w szczególności:
 - 1) zwołuje posiedzenia Rady, przewodniczy obradom i czuwa nad ich przebiegiem;
 - 2) podpisuje uchwały Rady;
 - 3) wydaje zarządzenia o sprostowaniu oczywistych omyłek pisarskich w uchwałach Rady i ich uzasadnieniach;
 - 4) przedstawia Radzie wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy;
 - 5) wykonuje czynności zlecone przez Radę.

6. Wiceprzewodniczący Rady:

- 1) w czasie nieobecności Przewodniczącego wykonują w jego zastępstwie czynności wymienione w ust. 4 i 5;
- 2) wykonują inne czynności z upoważnienia Przewodniczącego.

7. Podział czynności, o których mowa w ust. 6, między wiceprzewodniczących ustala Przewodniczący.

8. W razie nieobecności Przewodniczącego i wiceprzewodniczących, posiedzeniom Rady przewodniczy oraz podpisuje uchwały Rady najstarszy wiekiem członek Prezydium Rady.

Art. 13.

1. Pierwsze posiedzenie Rady po zwolnieniu stanowiska Przewodniczącego zwołuje Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, który przewodniczy obradom do czasu wyboru nowego Przewodniczącego.
2. W razie zwolnienia stanowiska wiceprzewodniczącego lub innego członka Prezydium Rady, Rada dokonuje wyboru uzupełniającego na najbliższym posiedzeniu.
3. Wybór Przewodniczącego, wiceprzewodniczących i innych członków Prezydium Rady przeprowadza się oddzielnie, przy nieograniczonej liczbie kandydatów.
4. Jeżeli w pierwszym głosowaniu żaden z kandydatów nie otrzyma wymaganej większości głosów, w każdym kolejnym głosowaniu wyklucza się kandydata, który w poprzednim głosowaniu uzyskał najmniejszą liczbę głosów.
5. Do powołania rzecznika prasowego przepisy ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

Art. 14.

Rada wybiera rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych na pierwszym posiedzeniu po zgłoszeniu kandydatów przez wszystkie zgromadzenia ogólne sędziów sądów apelacyjnych oraz rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów wojskowych po zgłoszeniu co najwyżej dwóch kandydatów przez Zgromadzenie Sędziów Sądów Wojskowych. Przepisy art. 13 ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.

Art. 15.

1. Rada powołuje ze swego składu stałe komisje:

- 1) komisję do spraw odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów, której zadaniem jest analizowanie wyroków sądów dyscyplinarnych, składanie Radzie wniosków w przedmiocie żądania podjęcia czynności dyscyplinarnych, zaskarżania orzeczeń

sądów dyscyplinarnych i rzeczników dyscyplinarnych oraz żądania wznowienia postępowania dyscyplinarnego;

2) komisję budżetową, której zadaniem jest corocznie:

a) opracowywanie projektu uchwały zawierającej plan dochodów i wydatków Rady oraz uchwały zawierającej wnioski, o którym mowa w art. 178 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.²⁾),

b) badanie danych zawartych w oświadczeniach prezesów sądów apelacyjnych oraz prezesów wojskowych sądów okręgowych o ich stanie majątkowym celem dokonania przez Radę analizy tych oświadczeń do dnia 30 czerwca każdego roku;

3) komisję do spraw wizytacji i lustracji, której zadaniem jest przygotowanie projektów uchwał w sprawach przeprowadzenia wizytacji sądu albo jego jednostki organizacyjnej, lustracji w sądzie albo lustracji pracy sędziego;

4) komisję do spraw etyki zawodowej sędziów, której zadaniem jest przygotowywanie projektów uchwał dotyczących zbioru zasad etyki zawodowej sędziów oraz przestrzegania tych zasad.

2. Rada może powoływać inne komisje problemowe.

Art. 16.

1. Rada obraduje na posiedzeniach plenarnych.

2. Posiedzenia plenarne Rady zwołuje Przewodniczący Rady w miarę potrzeb, co najmniej raz na dwa miesiące. Ponadto posiedzenia plenarne Rady zwołuje się na wniosek co najmniej jednej trzeciej jej członków oraz na wniosek Ministra Sprawiedliwości.

Art. 17.

1. Do ważności uchwał Rady potrzebna jest obecność co najmniej połowy jej składu.

2. Rada podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów, w głosowaniu jawnym. Na żądanie członka Rady głosowanie jest tajne.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 25, poz. 162, Nr 64, poz. 433, Nr 73, poz. 484, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 136, poz. 959, Nr 138, poz. 976, Nr 204, poz. 1482 i Nr 230, poz. 1698, z 2008 r. Nr 41, poz. 251, Nr 223, poz. 1457, Nr 228, poz. 1507 i Nr 234, poz. 1571 oraz z 2009 r. Nr 1, poz. 4, Nr 9, poz. 57, Nr 26, poz. 156 i 157, Nr 56, poz. 459, Nr 157, poz. 1241, Nr 178, poz. 1375, Nr 219, poz. 1706 i Nr 223, poz. 1777.

3. Powtórzenie głosowania może nastąpić w przypadku naruszenia zasad postępowania, na podstawie uchwały Rady podjętej na wniosek członka Rady zgłoszony w terminie określonym do zgłaszania zastrzeżeń do protokołu posiedzenia.

Art. 18.

1. Rada określa w regulaminie szczegółowy tryb swojego działania.
2. Regulamin Rady podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

Art. 19.

Rada używa pieczęci z wizerunkiem godła Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 20.

1. Rada wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura Rady, zwanego dalej "Biurem".
2. Biurem kieruje szef, którego powołuje i odwołuje Rada na wniosek Przewodniczącego Rady.
3. Organizację i tryb działania Biura określa regulamin uchwalany przez Radę.
4. Do pracowników Biura stosuje się przepisy o pracownikach urzędów państwowych.

Art. 21.

Rada może wyznaczyć członka Rady będącego sędzią, za jego zgodą, do stałego wykonywania pracy w Biurze na czas określony. W takim przypadku, w okresie oznaczonym przez Radę, sędziemu przysługują te same świadczenia, jakie przysługują sędziom sądów powszechnych delegowanym do pełnienia czynności w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości. Wysokość i rodzaj świadczeń ustala Przewodniczący Rady.

Art. 22.

1. Członkowie Rady w związku z pełnieniem obowiązków w Radzie otrzymują :
 - 1) diety za każdy dzień udziału w posiedzeniach plenarnych i innych pracach Rady w wysokości 20 % podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, o której mowa w art. 91 § 1c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych;
 - 2) zwrot kosztów według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych.

2. Diety, o których mowa w ust. 1 pkt 1, nie przysługują członkom Rady wymienionym w art. 4.

Art. 23.

1. Koszty działalności Rady są pokrywane z budżetu państwa. Rada zapewnia warunki działania rzecznikowi dyscyplinarnemu sędziów sądów powszechnych oraz rzecznikowi dyscyplinarnemu sędziów sądów wojskowych.
2. Dochody i wydatki Rady stanowią odrębną część w budżecie państwa.
3. Dysponentem części budżetowej odpowiadającej Radzie jest Przewodniczący Rady.
4. Projekt planu dochodów i wydatków uchwalony przez Radę Przewodniczącą Rady przekazuje ministrowi właściwemu do spraw budżetu, w celu włączenia tego projektu do projektu ustawy budżetowej, na zasadach określonych w art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146).

Rozdział 2

Postępowanie przed Radą

Art. 24.

W postępowaniu przed Radą nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 25.

1. Członek Rady jest wyłączony z mocy prawa w sprawach:
 - 1) które jego dotyczą;
 - 2) swego małżonka, krewnych lub powinowatych w linii prostej, krewnych bocznych do czwartego stopnia i powinowatych bocznych do drugiego stopnia;
 - 3) osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli oraz w sprawach, w których był lub jest pełnomocnikiem.
2. Powody wyłączenia trwają także po ustaniu uzasadniającego je małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli.
3. Rada wyłącza członka na jego żądanie lub na wniosek osoby, której sprawa podlega rozpatrzeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności członka w danej sprawie.

Art. 26.

Postępowanie przed Radą w sprawach indywidualnych dotyczy w szczególności:

- 1) rozpatrywania i oceny kandydatów do pełnienia urzędu sędziowskiego;
- 2) przedstawiania Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie sędziów;
- 3) rozpatrywania i rozstrzygania wniosków w przedmiocie przeniesienia sędziego w stan spoczynku;
- 4) rozpatrywania i rozstrzygania wniosków w przedmiocie stwierdzenia okoliczności wymienionych w art. 7 ust. 1 pkt 1-5, ust. 2 i ust. 3 oraz art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1997 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1998 r. Nr 98, poz. 607 oraz z 2001 r. Nr 98, poz. 1070).

Art. 27.

1. Po zapoznaniu się z wnioskiem w sprawie indywidualnej Przewodniczący wydaje zarządzenie. W razie braków wniosku uniemożliwiających jego rozpatrzenie, Przewodniczący zarządza jego uzupełnienie w wyznaczonym terminie, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.
2. Jeżeli do rozpatrzenia indywidualnej sprawy są niezbędne akta osobowe, Przewodniczący zwraca się o ich przedstawienie Radzie. Właściwy organ lub instytucja obowiązana jest niezwłocznie przedstawić akta Radzie.

Art. 28.

1. Sprawy indywidualne są przygotowywane na posiedzenia plenarne w zespołach wyznaczanych przez Przewodniczącego. Zespół wybiera referentów poszczególnych spraw.
2. Członkami zespołu nie mogą być sędziowie sądu, którego dotyczy sprawa, ani sędziowie sądu położonego w okręgu sądowym obejmującym ten sąd.
3. Członek Rady, na swój wniosek, może zostać wyłączony przez Radę ze składu zespołu.

Art. 29.

1. Pisma w sprawach rozpatrywanych przez Radę doręcza się uczestnikom postępowania za zwrotnym poświadczeniem odbioru.
2. Uchwały Rady doręcza się w odpisach uwierzytelnionych przez Biuro Rady.

3. Akta spraw są dostępne dla uczestników postępowania z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony informacji niejawnych oraz ochrony danych osobowych. Uczestnicy postępowania mogą przeglądać akta spraw oraz sporządzać odpisy lub wyciągi z tych akt. Na pisemny wniosek uczestnik postępowania może otrzymać odpisy i wyciągi z akt, z potwierdzeniem przez Biuro Rady ich zgodności z oryginałami.

Art. 30.

1. W sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób.
2. W uzasadnionych przypadkach Rada może zażądać uzupełnienia materiałów sprawy. Przepis art. 27 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 31.

1. W przypadku rozpatrywania kandydatur do pełnienia urzędu sędziowskiego dokumentacja obejmuje w szczególności:
 - 1) dokumenty związane ze zgłoszeniem kandydata;
 - 2) ocenę kwalifikacji kandydata sporządzoną przez prezesa lub innego sędziego właściwego sądu albo sędziego wizytatora na podstawie odrębnych przepisów;
 - 3) opinię kolegium właściwego sądu;
 - 4) wyciąg z protokołu właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów;
 - 5) opinie służbowe lub zawodowe przełożonego lub organu samorządu zawodowego.
2. Do dokumentacji, o której mowa w ust. 1, mogą być dołączone przez kandydata listy rekomendujące, wykaz publikacji i inne dokumenty uzasadniające zgłoszenie kandydata.

Art. 32.

1. Ocenę kwalifikacji kandydatów na stanowiska sędziowskie, o której mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2, przeprowadza się analizując predyspozycje kandydata do pełnienia urzędu sędziowskiego.
2. Ocena kwalifikacji kandydatów obejmuje:
 - 1) wynik ukończenia wyższych studiów prawnych w Rzeczypospolitej Polskiej lub zagranicznych studiów prawnych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyniki egzaminu sędziowskiego, prokuratorskiego, adwokackiego, radcowskiego lub notarialnego;

- 2) staż pracy oraz pełnione funkcje, osiągnięcia zawodowe, w tym publikacje;
 - 3) analizę wybranych dokumentów, w tym pism procesowych sporządzonych przez kandydata w okresie ostatnich 3 lat;
 - 4) terminowość podejmowania czynności;
 - 5) kulturę osobistą, umiejętność podejmowania decyzji i samodzielnej organizacji pracy, stosunek do innych osób, w tym współpracowników, a także informacje o zachowaniu kandydata w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz informacje o aktywności społecznej;
 - 6) informacje dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej i służbowej.
3. W przypadku kandydatów będących sędziami ocena kwalifikacji obejmuje ponadto:
- 1) obciążenie pracą i efektywność w załatwianiu spraw;
 - 2) stabilność orzecznictwa;
 - 3) terminowość podejmowania czynności sądowych, w tym sporządzania uzasadnień,
 - 4) przebieg pracy w czasie delegacji w innym sądzie;
 - 5) informacje dotyczące rozpoznanych skarg w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. Nr 179 poz. 1843 oraz z 2009 r. Nr 61, poz. 498);
 - 6) informacje dotyczące zwróconych uwag i wytkniętych uchybień, określonych w odrębnych przepisach.
4. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio do kandydatów będących referendarzami sądowymi lub prokuratorami.

Art. 33.

Prezes sądu zapoznaje kandydata z dokumentacją, o której mowa w art. 31 ust. 1. Kandydat może złożyć w terminie dwóch tygodni od daty zapoznania się z dokumentacją pisemne uwagi lub zastrzeżenia.

Art. 34.

W sprawie dotyczącej powołania na stanowisko sędziowskie podjęcie uchwały w sprawie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziowskiego następuje w razie nieotrzymania przez kandydata wymaganej większości głosów.

Art. 35.

1. Wniosek o przeniesienie sędziego w stan spoczynku powinien zawierać uzasadnienie.

2. Do wniosku powinny być dołączone dokumenty stwierdzające okoliczności stanowiące podstawę przeniesienia sędziego w stan spoczynku, a w szczególności:
 - 1) orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz komisji lekarskiej, jeśli zostało wydane;
 - 2) szczegółowe zestawienie okresów niepełnienia służby ze względu na chorobę i urlop dla poratowania zdrowia;
 - 3) zaświadczenia lekarskie i orzeczenia dotyczące stanu zdrowia sędziego.
3. Do wniosku o przeniesienie sędziego w stan spoczynku ze względu na zmianę ustroju sądów lub zmianę granic okręgów sądowych powinny być dołączone dokumenty wykazujące te okoliczności wraz z wyjaśnieniem przyczyn nieprzeniesienia sędziego do innego sądu.

Art. 36.

Wniosek o powrót na stanowisko sędziego powinien zawierać uzasadnienie. Do wniosku powinny być dołączone stosowne dokumenty.

Art. 37.

1. O wszczęciu postępowania lub odmowie uwzględnienia wniosku w przedmiocie stwierdzenia okoliczności wymienionych w art. 7 ust. 1 pkt 1-5, ust. 2 i ust. 3 oraz w art. 8 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 26 pkt 4, Rada rozstrzyga w drodze uchwały.
2. Odpis uchwały doręcza się wnioskodawcy oraz zainteresowanemu sędziemu lub członkowi jego rodziny wraz z odpisem wniosku. Odpis uchwały o wszczęciu postępowania doręcza się również jednostce organizacyjnej wypłacającej uposażenie sędziowskie lub uposażenie rodzinne.
3. Doręczając sędziemu lub członkowi jego rodziny odpis uchwały o wszczęciu postępowania, Rada udziela pouczenia o treści art. 7 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 26 pkt 4, wzywając do złożenia wyjaśnień na piśmie oraz wniosków dowodowych, i wyznacza w tym celu odpowiedni termin.
4. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 3, i po przeprowadzeniu przez zespół postępowania wyjaśniającego, Rada podejmuje uchwałę stwierdzającą okoliczności wymienione w art. 7 ust. 1 pkt 1-5, ust. 2 i ust. 3 oraz w art. 8 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 26 pkt 4, lub odmawiającą ich stwierdzenia.

Art. 38.

Rada umarza postępowanie, jeżeli podjęcie uchwały stało się zbędne lub niedopuszczalne.

Art. 39.

1. Osoba, której praw lub obowiązków dotyczy uchwała Rady wydana w indywidualnej sprawie, może odwołać się od niej do Sądu Najwyższego, z powodu sprzeczności z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Odwołanie nie przysługuje w sprawach określonych w art. 2 ust. 1 pkt 7 oraz w art. 10a ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39, z późn. zm.³⁾).
2. W sprawach indywidualnych, w których przysługuje odwołanie, uchwałę Rady oraz jej uzasadnienie doręcza się osobie, której praw lub obowiązków dotyczy uchwała, wraz z pouczeniem o sposobie wniesienia odwołania do Sądu Najwyższego.
3. Uzasadnienie sporządza się w terminie miesiąca od wydania uchwały.
4. Termin do wniesienia odwołania od uchwały wynosi trzydzieści dni od doręczenia uchwały z uzasadnieniem.
5. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Przewodniczącego Rady.
6. Po rozpoznaniu sprawy Sąd Najwyższy uchyla uchwałę Rady i przekazuje sprawę Radzie do ponownego rozpatrzenia albo oddala odwołanie.
7. W zakresie nieuregulowanym do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej.

Art. 40.

1. W przypadku ujawnienia nowych okoliczności Rada może z urzędu lub na wniosek zainteresowanej osoby ponownie rozpatrzeć sprawę. Po powołaniu przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej kandydata przedstawionego przez Radę nie jest dopuszczalne ponowne rozpatrzenie jego sprawy.
2. W sprawie dotyczącej powołania do pełnienia urzędu sędziowskiego z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie może wystąpić Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.
3. O ponownym rozpatrzeniu bądź jego odmowie Rada rozstrzyga w drodze uchwały.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 4, Nr 26, poz. 156 i 157, Nr 56, poz. 459, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474, Nr 219, poz. 1706 i Nr 223, poz. 1777.

Rozdział 3

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 41.

W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1676, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10 w § 3 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

"5) wybór dwóch kandydatów na rzecznika dyscyplinarnego oraz wybór zastępcy rzecznika spośród sędziów sądów wojskowych;"

2) w art. 40:

a) uchyla się § 2,

b) § 5 otrzymuje brzmienie:

"§ 5. Zgromadzenie zgłasza Krajowej Radzie Sądownictwa co najwyżej dwóch kandydatów na rzecznika dyscyplinarnego, najpóźniej na trzy miesiące przed upływem kadencji albo w terminie miesiąca od ich ustąpienia."

Art. 42.

W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 70 po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

"§ 3a. Od orzeczenia lekarza orzecznika, o którym mowa w § 1 i 2, zainteresowanemu sędziemu przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia.";

2) w art. 77 § 2 otrzymuje brzmienie:

"§ 2. Minister Sprawiedliwości deleguje sędziego, za jego zgodą, na wniosek Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa do pełnienia czynności w Biurze tej Rady."

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 237, poz. 1651 oraz z 2009 r. Nr 26, poz. 157, Nr 56, poz. 459 i Nr 157, poz. 1241.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 25, poz. 162, Nr 64, poz. 433, Nr 73, poz. 484, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 136, poz. 959, Nr 138, poz. 976, Nr 204, poz. 1482 i Nr 230, poz. 1698, z 2008 r. Nr 41, poz. 251, Nr 223, poz. 1457, Nr 228, poz. 1507 i Nr 234, poz. 1571 oraz z 2009 r. Nr 1, poz. 4, Nr 9, poz. 57, Nr 26, poz. 156 i 157, Nr 56, poz. 459, Nr 157, poz. 1241, Nr 178, poz. 1375, Nr 219, poz. 1706 i Nr 223, poz. 1777.

Art. 43.

W ustawie z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 153, poz. 1269, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21 § 3 i 4 otrzymują brzmienie:

"§ 3. W przypadku wydania przez zgromadzenie ogólne negatywnej opinii o kandydacie, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego może go powołać po uzyskaniu pozytywnej opinii Krajowej Rady Sądownictwa. Negatywna opinia Krajowej Rady Sądownictwa jest dla Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego wiążąca.

§ 4. Jeżeli Krajowa Rada Sądownictwa w terminie trzydziestu dni od przedstawienia przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego zamiaru powołania prezesa sądu mimo negatywnej opinii zgromadzenia ogólnego tego sądu nie wyda opinii, uważa się, że opinia jest pozytywna.";

2) w art. 21a § 2 otrzymuje brzmienie:

"§ 2. Odwołanie prezesa i wiceprezesa sądu w wojewódzkim sądzie administracyjnym następuje po zasięgnięciu opinii zgromadzenia ogólnego tego sądu i Krajowej Rady Sądownictwa. W przypadku niewydania opinii w terminie miesiąca od przedstawienia zamiaru odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu, uważa się, że opinia jest pozytywna."

Rozdział 4

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 44.

Kadencja członków Prezydium Rady wybranych na podstawie dotychczasowych przepisów trwa do końca okresu, na który zostali wybrani.

Art. 45.

Do postępowań wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy tej ustawy.

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1417, z 2009 r. Nr 219, poz. 1706 oraz z 2010 r. Nr 36, poz. 196.

Art. 46.

Traci moc ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 11, poz. 67).

Art. 47.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Cele i przedmiot projektowanej ustawy

Projekt nowej ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa obejmuje przepisy regulujące sprawę z zakresu właściwości i ustroju Krajowej Rady Sądownictwa, sposobu jej działania oraz stosowanej przez nią procedury, a także przewiduje nowelizację przepisów innych ustaw dla zachowania spójności i komplementarności norm tworzących porządek prawny.

Projektowana ustawa ma na celu przede wszystkim dostosowanie systemu prawa do wskazań zawartych w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 listopada 2009 r. (sygn. akt K 62/07). Reguluje zatem szereg kwestii związanych z trybem działania Krajowej Rady Sądownictwa (dalej: Rada lub KRS) i postępowaniem przed Radą, które jak dotąd normowane były na poziomie podstawowym – początkowo w regulaminie uchwalanym przez samą Radę, aktualnie zaś przepisami rozporządzenia z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa oraz postępowania przed Radą, wydanego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 11, poz. 67; dalej: ustawa z 2001 r.). Ponadto w projekcie uwzględnione zostały orzeczenia Trybunału zapadłe w sprawach: SK 43/06 (wyrok z dnia 29 listopada 2007 r.), K 40/07 (wyrok z dnia 16 kwietnia 2008 r.) oraz SK 57/06 (wyrok z dnia 27 maja 2008 r.).

Projektowana ustawa porządkuje kompetencje KRS, poszerzając ich katalog o kilka nowych, które to ściśle wiążą się z ustrojową pozycją tego organu i zadaniami powierzonymi mu na mocy art. 186 ust. 1 Konstytucji. Konsekwencją tych postanowień są proponowane zmiany przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1676, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 153, poz. 1269, z późn. zm.).

Projekt zakłada również dostosowanie regulacji dotyczących członkostwa w Radzie do wymogów konstytucyjnych (odnosi się to do instytucji wygaśnięcia mandatu wybieranych członków KRS, w tym zwłaszcza posłów i senatorów), a także rezygnuje z dotychczasowego rozwiązania dającego Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego, Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz Ministrowi Sprawiedliwości możliwość delegowania swego zastępcy na posiedzenie plenarne Rady w przypadku, gdy osoby te nie mogą osobiście brać udziału w jej pracach.

Podobny charakter, jeżeli chodzi o uwzględnienie standardów konstytucyjnych, ma proponowana zmiana ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.) polegająca na przyznaniu sędziemu, który został poddany badaniu lekarskiemu dla dokonania oceny jego zdolności do dalszego wypełniania obowiązków, prawa do zaskarżenia w drodze sprzeciwu orzeczenia lekarza orzecznika.

W projekcie zawarta jest też propozycja nowelizacji przepisu stanowiącego podstawę delegowania sędziego sądu powszechnego do pełnienia czynności w Biurze Rady, zmierzająca do podkreślenia wyżej wspomnianej pozycji ustrojowej Rady jako niezależnego organu konstytucyjnego. Skądinąd analogiczna intencja przyświeca również ustawowemu określeniu wysokości diet przysługujących poszczególnym członkom KRS z tytułu pracy w Radzie (do tej pory stosowne regulacje w tym przedmiocie zamieszczone były w aktach wykonawczych wydanych przez Prezydenta RP zgodnie z upoważnieniem zawartym w art. 16 ust. 3 ustawy z 2001 r. – obecnie jest to rozporządzenie z dnia 13 listopada 2009 r. sprawie wysokości diet dla członków Krajowej Rady Sądownictwa, opublikowane w Dz. U. Nr 196, poz. 1511).

Konieczność włączenia do ustawy dość obszernej materii, w szczególności z zakresu postępowania przed KRS, przesądziła o kierunku prac legislacyjnych. Uzupełnienie ustawy z 2001 r. o niezbędne przepisy doprowadziłoby bowiem do niemal dwukrotnego zwiększenia jej objętości, a przy tym musiałoby dojść także do zmiany brzmienia większości jednostek redakcyjnych, z jakich zbudowany jest ten akt normatywny. Dlatego też należało wystąpić z projektem nowej ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, wychodzącej naprzeciw zarówno swego rodzaju „wytycznym” sformułowanym przez Trybunał w powołanej wypowiedzi z dnia 19 listopada 2009 r. (K 62/07), jak i postulatом zgłaszanym przez samą Radę, a wynikającym bądź to z doświadczeń zebranych w procesie stosowania obowiązujących przepisów, bądź też wiążącym się z dostrzeżonymi problemami, które mogłyby w przyszłości powstać wobec pewnych luk występujących na gruncie aktualnych rozwiązań prawnych, w tym m.in. regulacji odnoszących się do trybu rozpatrywania oraz zasad oceny kandydatów do pełnienia urzędu sędziowskiego.

2. Uwagi szczegółowe

2.1. Art. 1 projektowanej ustawy jest przepisem ogólnym, mówiącym o tym, czym zajmuje się Rada. W istocie więc przepis ten nawiązuje do postanowienia art. 186 ust. 1 Konstytucji i jednocześnie stanowi odzwierciedlenie art. 1 ust. 1 obowiązującej ustawy o

Krajowej Radzie Sądownictwa. Nie ma natomiast potrzeby przesądzania w nowej ustawie, że siedzibą KRS jest Warszawa (jak to czyni obecnie art. 1 ust. 2 ustawy z 2001 r.), ponieważ w myśl art. 29 ustawy zasadniczej Warszawa jest stolicą Rzeczypospolitej Polskiej i to tutaj właśnie swoje siedziby mają konstytucyjne organy państwa.

2.2. Projektowana ustawa przewiduje usystematyzowanie kompetencji KRS. Tak jak dotychczas kompetencje te będą podzielone na dwie grupy, przy czym do pierwszej (art. 2 ust. 1) zaliczono te, o których jest mowa także w innych aktach normatywnych (użyte w tym miejscu wyrażenie „w szczególności” ma zapobiec ewentualnym sporom co do tego, czy Rada może podejmować działania w sytuacji, gdy określona kompetencja została zastrzeżona dla niej jedynie w odrębnej ustawie i nie „odnotowano” jej już w ustawie o KRS), zaś drugą grupę kompetencji (art. 2 ust. 2) mają stanowić według projektu te, których nie wymieniono wyraźnie w innych ustawach, a które związane są bezpośrednio z zadaniami stawianymi przed Radą.

W porównaniu z brzmieniem poszczególnych punktów art. 2 ust. 1 ustawy z 2001 r., w projektowanym art. 2 ust. 1 przewiduje się nową redakcją punktu 2, co związane jest z dokonaną w międzyczasie zmianą w zakresie ustroju sądownictwa administracyjnego (obecnie stosownie do art. 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych, Dz. U. Nr 153, poz. 1269, z późn. zm., Naczelny Sąd Administracyjny, jak i wojewódzkie sądy administracyjne należą do jednej kategorii sądów administracyjnych). Analogicznie ma się zresztą rzecz z brzmieniem punktu 3. Z kolei punkt 4 stanowi nowość normatywną, gdyż jak dotąd kompetencja do opiniowania kandydatów na stanowiska w międzynarodowych i ponadnarodowych organach sądowych nie znajdowała ustawowego odzwierciedlenia, choć z punktu widzenia ustrojowej pozycji Rady nie budzi wątpliwości fakt, iż głos tego organu powinien zostać wysłuchany na etapie doboru przedstawicieli Państwa do międzynarodowych oraz ponadnarodowych instytucji o charakterze sądowym. Podobną nowością jest również w ramach uregulowania z punktu 7 (w ustawie z 2001 r. jest to odpowiednio pkt 6) kompetencja w zakresie wyboru rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów wojskowych – ustrojowo nie ma bowiem żadnych racji przemawiających za tym, by Radzie powierzyć wyłącznie wybór rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych. Tak samo jest też z opiniowaniem decyzji o powołaniu lub odwołaniu prezesów albo wiceprezesów sądów (projektowany punkt 8, a w ustawie z 2001 r. pkt 7). Dotychczas Rada zajmowała stanowisko tylko w wypadkach przewidzianych w art. 23 § 4, art. 24 § 2, art. 25 § 2 i art. 27 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz art. 11 § 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. –

Prawo o ustroju sądów wojskowych, podczas gdy zasadne wydaje się być przyznanie jej tego typu kompetencji także na gruncie ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych. Proponuje się zatem, aby Rada mogła się też wypowiadać w przedmiocie powołania i odwołania prezesów i wiceprezesów w wojewódzkich sądach administracyjnych. W kolejnym punkcie art. 2 ust. 1 (tj. 9) zapisano kompetencję do zgłoszenia kandydata na stanowisko Prokuratora Generalnego (odpowiednią regulacją w tym względzie zawiera art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze – Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39, z późn. zm.), natomiast w punkcie 10 i 11 kompetencje, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. Nr 26, poz. 157, z późn. zm.). Poza tym do art. 2 ust. 1 pkt 12 „przeniesiono” kompetencję do zgłoszenia żądania wszczęcia czynności dyscyplinarnych wobec sędziego, która to aktualnie ujęta jest w art. 2 ust. 2 pkt 8 (*in fine*) ustawy z 2001 r., a zakotwiczenie znajduje w treści odrębnych przepisów, a mianowicie: art. 114 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych i art. 41 § 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych.

W art. 2 ust. 2 projektowanej ustawy pozostawiono kompetencje z art. 2 ust. 2 pkt 1, 3, 4, 5, 7 i 8 ustawy z 2001 r., z tym że kompetencje do opiniowania „aktów prawnych w sprawach wynagrodzeń sędziowskich” i przedstawiania wniosków w tym zakresie oraz do opiniowania „aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów” ujęte zostały zbiorczo w punkcie 2, jako że kwestia wynagrodzeń sędziowskich, należąca niewątpliwie do szerszej kategorii spraw dotyczących sędziów, regulowana jest aktem normatywnym (ustawą). Przy okazji potwierdzono zdolność postulatywną KRS również co do innych kwestii wiążących się z funkcjonowaniem sądownictwa (postanowienie zamieszczone w art. 2 ust. 2 pkt 3 ustawy z 2001 r. w porównaniu z brzmieniem art. 2 ust. 2 pkt 4 tejże ustawy może być źródłem kontrowersji, czy Rada jest uprawniona do zgłaszania wniosków odnośnie do określonych unormowań, jakie jej zdaniem powinny zostać wprowadzone dla lepszego działania wymiaru sprawiedliwości, a tymczasem w świetle art. 186 ust. 1 Konstytucji tak szeroko zakreślona zdolność postulatywna KRS nie może budzić żadnych zastrzeżeń). Powyższe rozwiązanie, a także rozwinięcie w art. 2 ust. 2 pkt 3 projektowanej ustawy kompetencji, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt 5 ustawy z 2001 r. (opiniowanie programów szkolenia na aplikacji ogólnej i sędziowskiej, zakresu i sposobu przeprowadzania egzaminów sędziowskich), oraz dodanie w art. 2 ust. 2 pkt 4 projektu kompetencji do opiniowania programów szkoleń i doskonalenia zawodowego sędziów, referendarzy sądowych, asystentów sędziów, kuratorów sądowych i urzędników sądów, a ponadto do wypowiadania się na temat sposobu realizacji innych zadań

związanych z doskonaleniem kadr sądów, które powierzono Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, jak również rozpatrywania sprawozdań odnoszących się do zrealizowanych już programów czy zadań, wychodzi naprzeciw postanowieniom Europejskiej Karty Ustawowych Zasad Dotyczących Sędziów (European Charter on the Statute for Judges), przyjętej pod auspicjami Rady Europy w 1998 r. w Strasburgu. Jak wynika bowiem z punktu 1.3 wskazanej Karty, w procesie podejmowania decyzji dotyczących takich spraw jak: selekcja, rekrutacja, powołanie, rozwój kariery lub zakończenie służby przez danego sędziego, zapewniony winien być udział organu niezależnego od organów władzy wykonawczej i ustawodawczej, którego skład co najmniej w połowie stanowią sędziowie wybierani przez innych sędziów, zgodnie z zasadami gwarantującymi jak najszerszą reprezentację sądownictwa. Bezspornym jest, że w polskim systemie prawnym takimi cechami charakteryzuje się właśnie KRS i stąd też organ ten musi mieć wpływ na szkolenia sędziów, zwłaszcza w aspekcie merytorycznym, tak by możliwe było osiągnięcie celów określonych w punkcie 2.3 Karty (chodzi przede wszystkim o ugruntowanie wśród sędziów właściwych postaw, w tym między innymi bezstronności) oraz w punkcie 4.4 Karty (poszerzanie wiedzy sędziów w obszarach niezbędnych z punktu widzenia prawidłowego wykonywania przez nich obowiązków sędziowskich). Wydaje się zatem, iż nowa ustawa o KRS powinna wprost precyzować, iż Radzie przysługują stosowne kompetencje opiniodawcze w kontekście działalności prowadzonej przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury, szczególnie zaś działań, które sprowadzają się do przygotowania kandydatów do pełnienia urzędu sędziowskiego oraz kształcenia i doskonalenia zawodowego osób, którym przyznano już votum orzecznicze. Niezależnie od tego w art. 2 ust. 2 pkt 6 projektu wymieniono kompetencję do uchwalania zbioru zasad etyki zawodowej sędziów oraz czuwania nad ich przestrzeganiem (obecnie stanowi o tym art. 2 ust. 1 pkt 8, a ponadto art. 2 ust. 2 pkt 8 ustawy z 2001 r.).

Art. 2 ust. 3 projektowanej ustawy zawiera taką samą regulację jak art. 2 ust. 3 ustawy z 2001 r. (obowiązek corocznego przedstawiania przez Radę sprawozdania ze swojej działalności).

2.3. Zasadniczo bez zmian przewiduje się zamieszczenie w nowej ustawie o KRS postanowień, które znajdują się w art. 3 ustawy z 2001 r. W projektowanym art. 3 ust. 1 pkt 2 dokonano jedynie korekty redakcyjnej, aby brzmienie tego przepisu współgrało z dyspozycją art. 38 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz art. 22 § 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych. Natomiast rezygnacja z regulacji objętej dotychczas treścią art. 3 ust. 4 ustawy z 2001 r. wiąże

się z uznaniem jej za zbędną – nie wymaga potwierdzenia w ustawie, że Rada może działać z urzędu wtedy, gdy została wyposażona w określoną kompetencję służącą realizacji jej ustrojowych zadań, zaś osoby wymienione w wyżej powołanym przepisie (tj. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego i Minister Sprawiedliwości), będąc członkami Rady, zawsze mogą przedstawiać na jej posiedzeniach plenarnych wnioski o przeprowadzenie czynności z zakresu nadzoru administracyjnego nad sądami (skądinąd na podstawie przepisów normujących ustrój sądów powszechnych, a także sądów wojskowych, Minister Sprawiedliwości może samodzielnie decydować o wszczęciu procedur nadzorczych w danym sądzie).

2.4. Art. 4 projektowanej ustawy odpowiada art. 4 ust. 1 ustawy z 2001 r. Nie będzie zaś w nowej ustawie o Krajowej Radzie Sądownictwa takiego rozwiązania, jakie zawiera art. 4 ust. 2 obowiązującej ustawy, jako że, po pierwsze, spotkało się ono z krytyką sądu konstytucyjnego (w zakresie, w jakim osobie oddelegowanej na posiedzenie plenarne Rady przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego czy też Ministra Sprawiedliwości zagwarantowane było prawo do wyrażania stanowiska w każdej sprawie – zob. wyrok z dnia 16 kwietnia 2008 r., K 40/07, opublikowany w Dz. U. Nr 72, poz. 427 oraz w OTK ZU Nr 3A, poz. 44), a po drugie – rzeczą regulaminu uchwalanego przez Radę, ewentualnie zwyczajem, winno być ustalenie: czy i jakie osoby mogą przysłuchiwać się jej obradom.

2.5. Do projektu „przeniesione” zostały w całości uregulowania z art. 5, art. 6a, art. 7, art. 8 i art. 9 (odpowiednio: art. 5, art. 7, art. 8, art. 9 i art. 10), przy czym dokonano tu pewnych zmian o charakterze legislacyjnym, a zwłaszcza uwzględniono nową nazwę organów samorządu sędziowskiego, jakimi są zgromadzenia ogólne sędziów sądów apelacyjnych (poprzednio określane mianem zgromadzeń ogólnych sędziów apelacji). Dalej idący charakter miały natomiast zmiany wprowadzone w zakresie regulacji z art. 6 oraz art. 10 ustawy z 2001 r. Otóż brzmienie projektowanego art. 6 ust. 1 i 2 zostało dostosowane do ustawy zasadniczej, która w art. 187 ust. 3 determinuje długość kadencji wybieranych członków KRS, a wśród nich posłów oraz senatorów. Co oczywiste postanowienia zawarte w ustawach zwykłych nie mogą być sprzeczne z Konstytucją, a więc w art. 6 ust. 1 i 2 trzeba było przyjąć, iż Sejm i Senat wybierają swoich przedstawicieli na okres czterech lat, a nie „na okres swojej kadencji”, który może ostatecznie być przecież krótszy niż określony w art. 187 ust. 3 okres czteroletni. Konsekwencją tego postanowienia jest z kolei rozwiązanie zamieszczone w art. 6 ust. 3,

zgodnie z którym mandaty posłów oraz senatorów wchodzących w skład Rady wygasają wraz z wyborem nowych członków przez Sejm i Senat (co jednak nie wpływa na fakt, że do wygaśnięcia mandatu członkowskiego przysługującego posłowi lub senatorowi może dojść również w razie wygaśnięcia mandatu poselskiego bądź senatorskiego, o czym stanowi art. 11 ust. 1 pkt 3 projektowanej ustawy). Podobne argumenty zadecydowały o kształcie instytucji wygaśnięcia mandatu. Obowiązująca aktualnie regulacja z art. 10 ust. 1 dopuszcza bowiem odwołanie członka KRS przez organ, który go wybrał. Tymczasem Konstytucja nie przewiduje takiego odstępstwa od zasady czteroletniej kadencji, wobec czego nie może ono być w dalszym ciągu utrzymywane na poziomie ustawowym. Dlatego formułując przesłanki wygaśnięcia mandatu wybieranego członka Rady projekt rezygnuje z uregulowania zawartego w art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z 2001 r. Zbędne jest zamieszczanie w proponowanym art. 11 przesłanki „złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu” (art. 10 ust. 1 pkt 2a ustawy z 2001 r.), ponieważ łączący się z kłamstwem lustracyjnym skutek w postaci pozbawienia pełnionej funkcji publicznej, względnie złożenia z urzędu sędziowskiego, oraz procedura z tym związana zostały określone w art. 21e i art. 21f ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425, z późn. zm.). Uściślenia wymaga za to przesłanka z art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy 2001 r. (w projekcie art. 11 ust. 1 pkt 4), gdyż zgłoszenie kandydatury sędziego na inne stanowisko sędziowskie nie zrywa jeszcze „łączności” między tym sędzią a organem, który go wybrał (problem wyłączenia takiego sędziego z prac Rady dotyczących zgłoszonej kandydatury, z uwagi na tzw. *iudex in casua sua*, jest regulowany odrębnie). Dopiero powołanie danego sędziego na inne stanowisko sędziowskie, z wyjątkiem wszakże powołania sędziego sądu rejonowego na stanowisko sędziego sądu okręgowego, powoduje, iż sędzia ten nie może już reprezentować organu, o którym mowa w art. 8 ust. 3–5. Dodatkowo w projekcie doprecyzowano, że o zrzeczeniu się mandatu przez członka KRS Przewodniczący Rady winien możliwe szybko powiadomić organ, który wybrał owego członka (art. 11 ust. 2 zdanie 2). Niezwłoczne przekazanie takiej informacji ma umożliwić zachowanie terminu, jaki art. 10 (zdanie 2) projektowanej ustawy, wyznacza temu ostatniemu organowi na dokonanie wyboru nowego członka Rady.

2.6. Uregulowanie ustroju Rady, a także zakresu działania i trybu pracy KRS oraz sposobu wyboru jej członków, ustrojodawca powierzył ustawodawcy zwykłemu (art. 187 ust. 4 Konstytucji). Podstawowe kwestie ustrojowe muszą więc znaleźć się w ustawie.

Powyższemu postulatowi zadość czynią niewątpliwie art. 12–13 i art. 15 projektu, które to dokładniej niż przepis art. 11 ustawy z 2001 r. normują sprawy związane z wyborem Prezydium Rady, jak również kompetencje i obowiązki Przewodniczącego, jego zastępców oraz całego Prezydium. Ponadto w powołanym art. 15 wymienione są komisje, które Rada powinna wyłonić ze swego składu. Warto podkreślić, iż omawiane rozwiązania są sprawdzone, albowiem „przyjęto” je z niewielkimi zmianami (mającymi co do zasady charakter redakcyjny) z rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa oraz postępowania przed Radą (dalej: rozporządzenie; por. § 2–4 oraz § 6), a przy tym wykazują niezbędną elastyczność (w szczególności chodzi o przykładowe wyliczenie w art. 12 ust. 5 kompetencji Przewodniczącego, a także o otwarty katalog czynności, które mogą być wykonywane przez wiceprzewodniczących stosownie do art. 12 ust. 6, czy też wreszcie o możliwość powoływania na podstawie art. 15 ust. 2 komisji problemowych innych niż te, o których mowa w art. 15 ust. 1).

2.7. Konsekwencją opisanego już poszerzenia kompetencji Rady przez przyznanie jej prawa powoływania nie tylko rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych, lecz również rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów wojskowych, jest regulacja zawarta w art. 14 projektu (odpowiednik tego przepisu, a mianowicie § 5 rozporządzenia, siłą rzeczy nie wspomina o tej drugiej funkcji). Ze względu na liczbę sędziów sądów wojskowych, znacząco mniejszą od liczby sędziów sądów powszechnych, jak też z uwagi na fakt, że kandydatów na stanowisko rzecznika dyscyplinarnego właściwego dla tychże sędziów zgłaszać może zaledwie jeden organ, projektowany przepis przewiduje, iż spośród sędziów wojskowych przedstawiane Radzie mają być nie więcej niż dwie osoby.

2.8. W art. 16 projektu zamieszczone zostały postanowienia odnośnie do posiedzeń plenarnych, w tym dotyczące uprawnień do ich zwoływania oraz podmiotów, które mogą występować z wnioskami w tym przedmiocie (obecnie stanowi o tym art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z 2001 r.). Z kolei w art. 17 uregulowano kwestie związane z podejmowaniem uchwał przez Radę, tzn. wskazano *quorum* i wymaganą dla podjęcia uchwały większość, a ponadto określono, kiedy i na jakich zasadach głosowanie może zostać powtórzone. Analogicznie sprawy te unormowane są w art. 12 ust. 3 i 4 obowiązującej ustawy oraz w § 10 ust. 4 rozporządzenia, z zastrzeżeniem jedynie sposobu głosowania – tu, w związku z jednoznaczną wypowiedzią Trybunału Konstytucyjnego (powołany wcześniej wyrok z dnia 16 kwietnia 2008 r., K 40/07), proponuje się powrót do formuły sprzed nowelizacji, jakiej dokonano w ustawie z 2001 r. na

mocy ustawy z dnia 16 marca 2007 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 73, poz. 484, z późn. zm.), a zatem formuły głosowania jawnego z możliwością przeprowadzenia głosowania tajnego na żądanie któregokolwiek z członków KRS.

2.9. Art. 20 projektowanej ustawy jest odpowiednikiem art. 14 ustawy z 2001 r., przy czym w ustępie 2 proponowanego przepisu uściślono, iż Biurem powołanym do obsługi Rady kieruje Szef, którego wybiera sama Rada na wniosek Przewodniczącego (rozwiązanie to jest odwzorowaniem regulacji z art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym – Dz. U. Nr 102, poz. 643, z późn. zm.). Podobnie wygląda zresztą relacja projektowanego art. 23 i art. 15 ustawy z 2001 r. Co się tyczy zaś art. 21, to wyodrębniono w nim regulację, która aktualnie zamieszczona jest w ustępie 2 art. 16 ustawy z 2001 r., czyli obok postanowień odnoszących się do świadczeń przysługujących członkom KRS z tytułu pracy w Radzie. Wydaje się jednak, że waga wspomnianej regulacji jako wiążącej się wprost z szeroko rozumianym statusem sędziego uzasadnia ujęcie jej w osobnej jednostce redakcyjnej. Ponadto dla wyeliminowania ewentualnych wątpliwości doprecyzowano w tym miejscu, że wysokość oraz rodzaj świadczeń wypłacanych sędziemu delegowanemu do wykonywania pracy w Biurze ustala Przewodniczący.

2.10. Projekt przewiduje ustawowe uregulowanie (a nie aktem wykonawczym jak do tej pory) kwestii diet pobieranych przez członków KRS za każdy dzień udziału w posiedzeniach plenarnych lub innych pracach Rady. Nie ma przy tym obawy, że wraz z „przeniesieniem” do ustawy postanowienia § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 13 listopada 2009 r. w sprawie wysokości diet dla członków Krajowej Rady Sądownictwa (Dz. U. Nr 196, poz. 1511) nastąpi niepożądane „usztynwienie” omawianej regulacji – mechanizm kalkulacji diety (stawka procentowa odnoszona do podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, którą jest co do zasady przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego) gwarantuje wzrost diet w razie wzrostu cen i wynagrodzeń w gospodarce, a tym samym ich ekwiwalentność, bez konieczności każdorazowej nowelizacji ustawy. Nie ulegnie też zmianie regulacja w przedmiocie kosztów zwracanych członkom KRS (projektowany art. 22 ust. 1 pkt 2). Natomiast nowością w porównaniu z obowiązującą ustawą jest rozwiązanie przyjęte w art. 22 ust. 2 projektu, aczkolwiek zaznaczyć trzeba, iż znane ono było ustawie z dnia 20 grudnia 1989 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. Nr 73, poz. 435, z późn. zm.) – zob. art. 10a ust. 3 tejże ustawy. Proponowane wyłączenie uwzględnia fakt, iż osoby wymienione w art. 4

(Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz Minister Sprawiedliwości) zasiadają w Radzie z racji pełnionych funkcji, a więc można powiedzieć, że udział w pracach tego organu wchodzi w zakres ich obowiązków, wobec czego przyznanie im dodatkowo z tego tytułu diet nie znajduje uzasadnienia.

2.11. Jak już zaznaczono na wstępie, projektowana ustawa ma na celu zwłaszcza wykonanie wyroku wydanego w sprawie K 62/07 (orzeczenie z dnia 19 listopada 2009 r., opublikowane w Dz. U. z dnia 1 grudnia 2009 r., Nr 202, poz. 1567; pełny tekst wraz z uzasadnieniem ukazał się w OTK ZU z 2009 r. Nr 10A, poz. 149). Wyrokiem tym Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją art. 12 ust. 6 ustawy z 2001 r. w zakresie, w jakim przepis ten zawiera zwrot „i postępowania przed Radą”.

Przedmiotowym rozstrzygnięciem Trybunał dał wyraz temu, że najważniejsze kwestie związane z procedowaniem Rady winny być uregulowane w akcie normatywnym o randze ustawowej, a nie – jak to przewiduje zakwestionowany przepis – w akcie wydawanym przez organ władzy wykonawczej. O tym, co stanowi materię ustawową, przesądza bowiem art. 187 ust. 4 Konstytucji. Tymczasem poddana kognicji sądu konstytucyjnego ustawa z 2001 r. nie precyzuje ani podstawowych zasad postępowania przed Radą, ani też najbardziej istotnych mechanizmów proceduralnych, poprzestając zaledwie na wyraźnym wskazaniu, że w sprawach przedłożonych Radzie przepisy ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego nie znajdują zastosowania.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, „zbyt oszczędna treściowo regulacja ustawowa” skutkuje tym, że „(...) podstawą działania centralnego organu konstytucyjnego staje się nie ustawa, jak tego wymaga Konstytucja, ale rozporządzenie. „W przypadku gdy ustawa nie reguluje w sposób wystarczający albo w ogóle nie reguluje danej materii, przekazanie jej do uregulowania w akcie wykonawczym prowadzi do niedopuszczalnego uzupełnienia ustawy aktem niższej rangi.” Pozostawienie władzy wykonawczej (tu: Prezydentowi RP) możliwości samodzielnego kształtowania zasadniczych elementów regulacji prawnej stanowi naruszenie standardów demokratycznego państwa prawnego zakazujących ustawodawcy przekazywania funkcji prawodawczych organom władzy wykonawczej.

Trybunał przypomniał także, że rozporządzenie „(...) ma wykonywać ustawę, a zatem konkretyzować jej przepisy, a nie uzupełniać ją w sposób samoistny, normując zagadnienia pominięte przez ustawodawcę”. Trybunał Konstytucyjny podtrzymał również pogląd wyrażony w sprawie K 8/99 (wyrok z dnia 14 kwietnia 1999 r., OTK ZU z 1999 r. Nr 3, poz. 41), wedle którego wśród postanowień dotyczących organów kolejalnych z jednej strony wyróżnić

trzeba „(...) określenie podmiotu i zakresu kompetencji oraz podstawowych zasad procedury niezbędnej do ich realizacji, a z drugiej strony szczegółowe, wewnętrzne zasady obradowania danego organu kolegialnego, do których należą m.in. zasady (...) zwoływania posiedzeń, prowadzenia obrad i porządku głosowania oraz szczegółowe prawa i obowiązki członków organu kolegialnego związane z udziałem w obradach.” Jak podniósł dalej Trybunał: „Pierwsza grupa spraw wymaga zawsze uregulowania w Konstytucji lub w ustawie. Natomiast druga grupa zagadnień może zostać przekazana do unormowania w regulaminie danego organu, w ramach przyznanej mu przez prawo autonomii regulaminowej.”

Wobec tego zasadne stało się zamieszczenie w projektowanej ustawie kluczowych regulacji z punktu widzenia funkcjonowania KRS i prowadzenia przez ten organ postępowań, szczególnie w tzw. sprawach indywidualnych. Kwestie o mniejszej doniosłości, np. związane z porządkiem czy protokołowaniem posiedzeń plenarnych Rady, a także kwestie wiążące się z działaniem w ramach Rady zespołów roboczych oraz z referowaniem przez członków tychże zespołów poszczególnych spraw całemu gremium KRS, pozostawia się do uregulowania w regulaminie. Podstawę jego wydania ma stanowić art. 18 ust. 1. Ponadto nadmienić należy, że w ust. 2 tego artykułu przewidziano obowiązek ogłoszenia regulaminu KRS w „Monitorze Polskim”.

2.12. Uwzględniając wskazania Trybunału Konstytucyjnego, do projektowanej ustawy „przeniesiono” postanowienie § 7 rozporządzenia, odnoszące się do pieczęci używanej przez Radę. Tak samo postąpiono z uregulowaniami objętymi treścią paragrafów: 14, 16 oraz 15 ust. 1–3, jak również § 17, § 20 ust. 1 i 3 oraz paragrafów: 22, 23, 25, 26, 28 i 29 rozporządzenia (są to regulacje ogólne i szczegółowe dotyczące postępowania przed Radą) – por. art. 26–31 oraz art. 35–38 projektu.

2.13. W art. 24 projektowanej ustawy pozostawiono dotychczasowe rozwiązanie (art. 12 ust. 5 ustawy z 2001 r.) polegające na wyłączeniu stosowania w postępowaniu przed Radą Kodeksu postępowania administracyjnego. Natomiast proponowany art. 25 zawiera nowość w postaci podstawy wyłączenia członka KRS z prac Rady – zarówno z mocy prawa (sytuacje, w których zgodnie z procedurami sędziego uznaje się za tzw. *iudex inhabilis*), jak i na żądanie samego członka lub osoby, której sprawa jest rozpatrywana przez Radę, analogicznie więc jak w przypadku tzw. *iudex suspectus* (opisywana instytucja wyłączenia ma skądinąd dotyczyć także członków zespołów roboczych, o których to była mowa wyżej – zob. art. 28 ust. 2 i 3). Wprowadzenie przedmiotowych regulacji jest – jak pokazała praktyka – nieodzowne z uwagi

na konieczność zapewnienia najwyższych standardów w procesie podejmowania decyzji przez Radę.

2.14. Nowością normatywną są poza tym postanowienia art. 32, art. 33 oraz art. 34 projektu. Nade wszystko uregulowania zawarte w pierwszym z tych przepisów mają na celu dostosowanie rozwiązań ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa do zachodzących zmian w zakresie modelu kariery sędziowskiej, albowiem Rada musi być wyposażona w instrumenty pozwalające na dokonywanie wszechstronnej oraz rzetelnej oceny kandydatów zgłaszających się na stanowiska sędziowskie z punktu widzenia ich predyspozycji do sprawowania urzędu sędziowskiego. Co oczywiste, wszelkie ustalenia w tym przedmiocie powinny bazować na obiektywnych kryteriach, takich zwłaszcza jak: wyniki zdanych egzaminów zawodowych, staż pracy czy osiągnięcia zawodowe, zaś w przypadku sędziów dodatkowo np. stabilność orzecznictwa, terminowość czynności podejmowanych w ramach obowiązków służbowych, jakość wydawanych rozstrzygnięć itp. Prawidłowość procesu oceny kwalifikacji kandydatów ma gwarantować ponadto wprowadzany w art. 33 wymóg zapoznania kandydata z zebraną co do jego osoby dokumentacją, jak również przyznana takiemu kandydatowi możliwość złożenia pisemnych uwag oraz zastrzeżeń.

2.15. Bez zasadniczych zmian (a jedynie z drobną korektą legislacyjną) przewiduje się zamieszczenie w nowej ustawie o Krajowej Radzie Sądownictwa regulacji zawartych w art. 13 ust. 2–6 ustawy z 2001 r. Jednocześnie w art. 39 projektowanej ustawy unormowano tryb doręczenia uchwały Rady podjętej w sprawach indywidualnych oraz określono termin na sporządzenie uzasadnienia tego typu uchwały (por. § 21 ust. 3–5 rozporządzenia).

2.16. Art. 40 projektu przenosi z kolei na grunt projektowanej ustawy instytucję wznowienia postępowania znaną wszystkim procedurom. Określa się ją tu jako „ponowne rozpatrzenie sprawy”. Przesłanką takiego ponownego działania Rady co do rozstrzygniętej już kwestii ma być „ujawnienie się nowych okoliczności”, natomiast impuls w tym zakresie może wyjść od Rady bądź też – w przypadku spraw dotyczących powołania do pełnienia urzędu sędziowskiego – od Prezydenta RP (ust. 2). Niemniej to swoiste wznowienie postępowania będzie niedopuszczalne, jeżeli dany kandydat został już powołany na stanowisko sędziowskie (ust. 1 zdanie 2). Ponowne rozpatrzenie sprawy powinno zakończyć się podjęciem stosownej uchwały. W podobny sposób Rada ma rozstrzygać o odmowie ponownego rozpatrzenia sprawy (ust. 3).

2.17. Wobec zmian, jakie w porównaniu z obowiązującym stanem prawnym mają być wprowadzone przepisami rozdziałów 1 i 2, trzeba dokonać odpowiedniej nowelizacji norm znajdujących się w innych ustawach. Dotyczy to art. 10 § 3 pkt 5 oraz art. 40 § 2 i 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (art. 41 projektu), art. 70 § 3a i art. 77 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (art. 42) oraz art. 21 § 3 i 4, jak też art. 21a § 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (art. 43).

2.18. W rozdziale 4, zatytułowanym „Przepisy przejściowe i końcowe” należało natomiast w szczególności przesądzić, że osoby wchodzące w skład Prezydium Rady, powołane zgodnie z dotychczasowymi przepisami, pełnić będą swoje funkcje do upływu okresu, na który je wybrano. W odróżnieniu bowiem od samej Rady (będącej organem konstytucyjnym, którego kadencja determinowana jest właśnie postanowieniami ustawy zasadniczej), Prezydium wyłaniane jest na podstawie ustawy i działa w zakresie zawartego w niej umocowania. Niezbędne jest oprócz tego odniesienie się do problematyki spraw w toku. W tym zakresie jednak lepsze wydaje się być skorzystanie z zasady działania ustawy nowej jako regulującej postępowanie przed Radą w sposób całościowy i wyczerpujący. Rozwiązanie to znajduje ponadto wsparcie w wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który odroczył wejście swego orzeczenia w życie do dnia 2 grudnia 2010 r. (można zatem sądzić, że intencją Trybunału nie było utrzymywanie niekonstytucyjnych uregulowań dłużej niż przez okres 12 miesięcy – zob. pkt II sentencji wyroku z dnia 19 listopada 2009 r.).

3. Skutki finansowe wykonania projektowanej ustawy

Projektowana ustawa nie powoduje skutków finansowych dla budżetu państwa. Podkreślić wypada, że wysokość diet przewidzianych w proponowanym art. 22 jest identyczna, jak ustalona w aktualnie obowiązującym rozporządzeniu Prezydenta RP z dnia 13 listopada 2009 r. w sprawie wysokości diet dla członków Krajowej Rady Sądownictwa (Dz. U. Nr 196, poz. 1511).

4. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

.....
Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
.....